

Manuskript ur Sov. f. Småland
Minnes: s saml. 3: dy ^{and} CC. N:R M. 9100: 1-4
s. 64-66.

Landskap: Småland Upptecknat av: G. Andersson

Härad: Tveta Adress:

Socken: Bankeryd Berättat av:

Uppteckningsår: - Född år i

Stibben och hans ätting Lore. s. 1-4

Föskrivna sig till Fan. s. 1.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Avskrift ur "Fören.f.Smål.

Minnen":s saml. 3:dje avd.

sid. 64-66.

M. 9100 /
ACC. NR.

Landskap: Småland Upptecknat av: Andersson, Cl.

Härad: Tveta Adress:

Socken: Bankeryd Berättat av

Uppteckningsår: — Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckningen rör Stibben och hans ättling Lore.

Folksaga från Bankeryd.

För flera hundra år sedan bodde i Stibberyd i Bankeryds socken en gubbe, som allmänt kallades Stibben. Denne hade förskrivit sig till fan, med vilkor att han, Stibben, skulle få förmågan att göra hvad som helst utan att kunna gripas och straffas. Fan lärde honom då, att han ständigt skulle bära 7 ofödda barnahjertan insydda i sina byxor, ett medel, som skulle förskaffa honom en övermenschlig styrka, så att han ej skulle kunna öfvermannas på något sätt. Stibben tog genast fast 7 hafvande qvinnor, hvilka han dödade, hvarefter han uttog fostrens hjertan. Dessa insydde han i sina byxor, och från den dagen kunde han strafflöst göra, hvad han ville.

Stället, der denna våldsbragd föröfvades, var en källa en bit nedanför gården. Allmogen har ännu idag en viss fruktan för densamma, och den, som dricker dess vatten, får en förskräcklig

Skriv endast på denna sida!

M. 9100:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

hufvudvärk. (I den omständigheten, att källan varit obegagnad i flera tiotal år utan att rensas från en mängd ruttnande ämnen, torde orsaken sökas till vattnets skadlighet.)

Genom detta och dylika bofstreck blef Stibben alltmera fruktad och hatad. Flerfaldiga försök gjordes att gripa honom, men alla voro lika fruktlösa, så länge hans hustru höll med honom. Af fruktan för sin egen säkerhet förband hon sig slutligen att vara behjelpig vid hans häktning. - Det var julafton och Stibben ville ändock ej aftaga sina trasiga byxor för att åtminstone få dem lagade. På hustruns föreställningar, att det ej vore någon fara för handen, då ju alla på julafton äro hemma hvar och en hos sig, aftog han dem slutligen. Hustrun tog byxorna och låtsande söka något på ugnen gömde hon dem derstädes, hvar efter hon lade en halmkärfive i spiseln, hvilket var det med de utanför stående karlarne öfverenskomna tecknet, då Stibben var magtlös. Dessa kommo in och grepo honom nu med lätthet, ty han hann ej få fatt i byxorna, ehuru dessa kommo dansande ned från ugnen. - Allmogen vet med säkerhet berätta det Stibbens byxor ännu idag förwaras i Götha Hofrätt.

M. 9100:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lore var en ättling af Stibben i 6:te eller 7:de led och äfven han bosatt i Stibberyd. Lore hade en gång i något ärende varit i Grenna, der han blifvit fördröjd till sent på qvällen, då han begaf sig iväg till Jönköping. Lore marscherade raskt framåt och började just känna sig något trött, då han plötsligt hörde någon komma fort åkande, bakom sig. En tvåspänd vagn med endast en person i framsätet körde förbi, och utan tvekan hoppade Lore upp i baksätet. Så snart den körande märkt Lores tilltag, svängde han genast hästarne af vägen ned mot Vettern, och farten ökades oupphörligt. - Ej blott kring hjulen och hästhofvarna lyste elden, utan äfven ur hästarnes mun stod den som rigtiga eldqvastar, och så häftig var farten, att Vettern öfverfors, som om den blott varit ett dike. Så fortsattes ~~KÄ~~ resan till en gård, Ljungamo, i Habo socken, der vagnen kördes fram till stugudörren. Här hoppade såväl Lore som körsvennen ned från ekipaget, och körsvennen öppnar dörren och stiger in i stugan, der det ännu var ljust. Lore gick till fönstret för att se, hur det såg ut derinne, men i stället för körsvennen ser han en stor svart hund springa fram och lägga sig under bordet. Husbonden stod vid en huggekubbe framför brasan, och bredvid honom på golvet låg hans hustru, bakbunden med munkafvel i mun. Lore insåg genast, att ett brott förestod, och hvad det var för en hög potentat, som skjutsat honom, och i tanke att åtminstone tacka

Skriv endast på denna sida!

M. 9100:4.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

för skjutsen gick också han in i stugan, hvarvid han märkte, att hästarne och vagnen voro spårlöst försvunna. Inkommen började han läsa upp så många bibelspråk och böner, han kunde, med den påföljd, att fan gick sin väg med hotelse att aldrig låta någon så otacksam person åka med sig mera.

Husbonden, som stod i begrepp att mörda sin hustru, blef genom Lores mellankomst tvungen att afstå från sitt brottliga uppsåt.

Skriv endast på denna sida!